

Universitätsbibliothek Paderborn

**Westphalia Sancta, Beata Et Pia, Sive Vitæ Eorum Qui sua
sanctitate et piis exemplis Westphaliam illustrârunt**

Complectens eorum vitas, qui certò aut verisimiliter Natione Westphali
reperiuntur cum titulo Sancti aut Beati

Strunck, Michael

Neuhusii, 1715

B. Petrus ex Ordine Canonicorum Regularium S. Augustini Praepositus
Monasterii in Arolsen

urn:nbn:de:hbz:466:1-28481

à B. Godefrido felicibus auspiciis cœptum erat, manum extremam addidit ; fuitq; prim^o, qui ibidem cum titulo & auctoritate Præpositi religiosis cæteris præsideret. Inde Capenbergam revocatus, post S. Norbertum & ejus Successorem Magistrum Ottонem pri-
mum, tertius ipse ejusdem Ecclesiæ præposi-
turam summâ sanctitate administravit, tan-
démq; circiter post 18 regiminis sui annos be-
atissimo fine vitam clausit anno 1172 die 23
Februarii. Sacra illius ossa in choro superio-
re templi Capenbergensis ad exuvias B. Go-
defridi apposita sunt, ubi in hodiernum diem
habentur in veneratione.

B. PETRUS Ex Ordine Canonicorum

Regularium S. Augustini Præpositus
in Aroldsen.

Refertur cum titulo Beati à Wernerero Role-
vinck l. 3. de moribus Westphal. c. 8. & in Mar-
tyrolog. Germanico Petri Canisii ad diem 19 De-
cembris. Vita ejus desumpta est ex Magno Spe-
culo Exemplor. distinct. 3. exempl. 49. & ex Spe-
culo P. Ioannis Major, tit. inobedientia, exempl. 3.
ubi vetustus author ita de illo loquitur : In pro-
vincia,

R 3

vincia, quæ Saxonia vocatur, in territorio ci-
vitatis Paderbornensis exstat cœnobium san-
ctimonialium Aroldisse nuncupatum &c. &
in contextu historiae s̄aþe beatum nominat. Arol-
da (vulgo Arolsen) nunc Comitum Waldecen-
sium sedes, sita est in Diœcesi Paderana. Comites
olim fuerunt advocati ejusdem Diœcesis : quo
tamen jus Bernardus 2dus Episc. 300 Marcis exa-
minati argenti redemit à Comite Widekindo An-
no 1189. Cœnobium Aroldense dicitur fuisse mo-
nialium S. Augustini, estq. superiore saeculo inter
illas religionis novitates penitus eversum. Qua-
nam ejus origo, quis author conditor ve fuerit, non
licuit comperire. Certum est illud jam existiſſ
ante annum 1287, uti constat ex diplomate Ottoni
Episcopi to. 2. Annalium Paderborn. ad hunc an-
num, cuius hoc est initium : Otto Dei gratia
Paderb. Ecclesiæ Episcopus dilectis in Chri-
sto, de Gerden, de Wilbadissen, de Aroldissen
Sanctimonialium piis, nec non universis Ec-
clesiarum Rectoribus &c.

Nulla pene virtus erat, quæ in B. Petro
non elucesceret. Inter alias tamen non
parum eminebat singularis amor ac devotion
erga Deiparam Virginem, quam post Deum
peculiari affectu animi venerabatur ut matrē
filius, ut cliens advocatam. Hujus honori fre-
quen-

quenter litabat ad aram, hanc in omni necesse
 sitate adhibebat patronam, ab hac, ut sibi à
 præsidiis esset, continuis precibus lachry-
 misq; flagitabat: imò si vel sola Marianæ no-
 minis appellatio fieret, etiam inclinato capite
 & genibus nonnihil incurvatis Magnæ huic
 matri honorē exhibebat. Tandem ubi mor-
 tem vicinam nuntiabat febris ultima, majo-
 ribus adhuc igniculis sese hic amor ac fiducia
 prodidit. Tunc ille Salutationem, quam vo-
 cant Angelicam, assiduè suâ linguâ volvere,
 tunc à Domina ac matre sua auxilium extre-
 mum poscere, tunc precibus ardentissimis
 sollicitare, clientem ne suum deferat; tem-
 pus esse, quo salutis suæ jaetetur alea; veniat
 modò, veniat in occursum sui servuli, & ex-
 tremùm conflictantem ab hostium pessimo-
 rum defendat insultibus. Nec defuit orantis
 desiderio mater invocata, quippe quæ [a] adeò
 cor tenerum habet, ut non possit miseriam scire, &
 non subvenire. Paucis ante obitum diebus ju-
 bet Petrus Priorissam cum Virginibus qui-
 busdam ad se vocari, eásq; supremis vocibus
 allocutus: „Ecce, inquit, ego ingredior viam
 „universæ carnis: & quanquam pro mea par-
 „vitate illud semper mihi curæ duxerim, ut

R 4

„su-

[a] Richard. à S. Victore.

„supremo Numinis conscientiam ab omni vi-
 „tiorum luce puram exhiberem ; tamen quia
 „Scriptura teste : *nescit homo utrum odio an-*
 „*more dignus sit*, districti Judicis sententiam
 „reformido ; scio unde veniam ; quid me fu-
 „turum, nescio : hoc uno aduc consolorti
 „morem meum, quod Beatissimam Virginem
 „Mariam præcipua post Deum veneratione
 „semper prosecutus sim. Hæc, mihi credite,
 „die crastina me qualemcunque servum ma-
 „terna visitatione sua dignabitur impetrare
 „circa horam sextam : neque tunc diffido
 „fore ut ejus adjutrice dexterâ tandem eripi-
 „ar ab ergastulo mundi hujus, atque ad deli-
 „cias cœlestis Paradisi lœtus introducar.
 „Quod enim meis me viribus consequi non
 „posse video, ejus patrocinio facilius even-
 „turum non despero. Vos ergo domum hande-
 „ab omni pulvere confessim emundate, men-
 „sam ac sedilia componite odores & suffitus
 „optimos præparate : cùmq; ego sub adven-
 „tum magnæ hujus Dominæ festivis vocibus
 „intonare cœpero versiculum illum : [b] T
 „cæli Reginam &c. vos cum Sororibus reliquis
 „huc

[b] Versiculus iste legitur in antiquis Missalibus
 festo Assumptionis B. M. P. in sequentia, ne uocant
 ante Evangelium.

„huc congregatis modulantem subsequamini,
 „& quod reliquum hymni est, ad finem us-
 „que concentu vestro extrahitote. Facile
 his dictis fidem adhibebant Priorissa & Soro-
 res cæteræ ; jámq; intentæ erant, ut in adven-
 tum tantæ Matris adornarent omnia : qua-
 rum sedulitatem irridens Theodoricus Fra-
 ter Laicus, qui ægrotanti post tergum assiste-
 bat : *Hem !* inquietabat tacitus intra se, quâm
 nimis credulum cereumq; persuaderi est istud fœ-
 minarum genus ? Bonus ille vir inter vitæ mor-
 tisq; confinia constitutus non nihil exerrat à suis
 sensibus : & illæ statim, quidquid delirat aeger, non
 aliter amplectuntur, quâm si aliquid è Sybillarum
 foliis sibi recitatum foret. Talia cogitanti ut
 errorem eximeret Beatus Præsbyter (jam e-
 nem, quid arcani Frater iste volveret, nescio
 quo afflatu Numinis odoratus fuerat) caput
 è lecto surrigit, faciéq; post tergum recutva-
 ta : *adésne hic , inquit , Frater Theodorice ?*
 cùmq; ille respondisset, *adsum Domine :* Acce-
 de, ait, *huc ad me , manibúsq; meis dexteram tu-*
 [b] *am ingere.* Quâ apprehensâ compressâq;
Frater mi, inquietabat, non minus verum est, quod
ante prolocutus sum , quâm quod manum tuam
manibus nunc meis teneam , digitisq; meis digitos
nunc tuos stringam ; scio quid dixerim : nondum

R 5

eò re-

Westphalia sancta,
 eò redacta res est, ut me à sensibus alienū putas. Di-
 ci vix potest, quantus ad hæc verba Theodo- in
 ricum stupor, quæ gratulatio Virginum Deo
 sacrarum mentes incesserit. Neque enim hu-
 ambigere jam amplius poterant, vaticinium tab-
 esse, quod à Beato Sacerdote tam disertè ac cer-
 signanter assertum erat. Itaque expediti in
 repente rebus omnibus, quæ imperatæ fue- int
 rant, die postero ad moribundum certatim vi-
 advolant, præstolaturæ quid favoris & gratia spe-
 Beatissima cœli Domina servo suo præstitutum
 esset. Et ecce, rem visu miram! ut primùm ru-
 sol adduxerat horam ab eo præsignatam, ad cla-
 est supernis devoluta sedibus Magna Domi- qu
 na: & Petrus ad se venientem conspicatus
 amœnâ facie manibúsq; & oculis in cœlum
 sublevatis cantare incipit: *Te cœli Reginam ha- in
 plebecula piis concelebrat mentibus.* Succedun- ren
 mox pleno choro Virgines congregatae
 quarum animos ad præsentiam Reginæ Vir- te
 ginis (etiamsi nulli, præterquam soli Petru- ve
 conspicuam se dedisset) ita perculit sacer qui- tar
 dam horror, ut virtutem aliquam superiorem
 de cœlis in se delapsam esse facile persentil- cu
 cerent. Interea vir Beatus velut in agone ex- de
 tra se ipsum positus de futuro cœnobii statu- fa
 de gloria sibi in cœlis præparata, rebusq; aliis
 multis

multa secretò didicit. Et jam omnium oculi
in unū conversi avidissimè expectabant mo-
mentum illud, quo tam pia anima à vinculis
humanæ carnis exsoluta, succollante, ut pu-
cinium tabant, Angelorum cœtu in cœlum dedu-
serte ad eenda esset. Verūm ô judicia Dei ! quām
incomprehensa estis, & nunquam humano
intellectui satīs pervia ! Inter ipsa Marianæ
visionis ac visitationis gaudia repente con-
spectus est revocata in mœrorem facie insol-
litæ cujusdam anxietatis indicia prodere, e-
rumpénsq; in acerbos gemitus : *Heu mihi, ex-
clamabat, ô piissima ac benignissima Domina ! ut
quid in hac lacrymarum valle tuum hodie adhuc
relinquis servulum ? Dulcissimam præsentiam
tuam tantis desideratam votis, obtentam lacrymis
indulsi mibi ; & adhuc arcebis me ab accessu pe-
rennis glorie, ad quam anhelo ? Domina piissima,
tecum volo, tecum volo, ne derelinquas me ! Sol-
ebantur in fletu ora omniū, præsertim quod
tam frequenter ac lamentabiliter audirent
repetentem hæc verba : *Domina piissima, te-
cum volo, tecum volo ; ne derelinquas me ! Tan-
dem è difficiili lucta ad se reversus, cùm delas-
sato corpore nonnihil conquièsset, acceptâ
ad detergendâ faucium ariditatem aquâ mo-
dicâ, itâ cœpit ad præsentes sermonem ver-
tere :**

tere : „Quanta sit inobedientiæ vel uniu
 „culpa ac pœna, utinam priùs ego didicisse
 „miser, quām illud meomet damno experi
 „cogerer ! Hæc sola fuit, ob quam Beatissi
 „ma Virgo adhuc paululūm in vita dimis
 „me, nec dignum censuit, qui tecum illico
 „cœlos irem. Qualis autem hæc mea inobe
 „dientia fuerit, paucis accipite. Ante anno
 „aliquot ego & alii non pauci hujus Dicētis
 „sis Præsbyteri imprudenti calculo in errori cū
 „lapsi jejunium, ut vocant quatuor temporū esse
 „mensis Septembris in alios dies constitutū
 „mus, quām quibus illud juxta Ecclesiæ Ca
 „nones celebrari oportuerat. In sequenti Pœn
 „Synodo, cùm ejusmodi negligentia ab aliis
 „qui Sanctionum Ecclesiasticarum observa
 „tiores fuerant, graviter accusata esset, pra
 „ceptum est in virtute sanctæ obedientiæ, u
 „quicunque hujus delicti conscientiâ ten
 „rentur, ibi palam sese erroris commissi re
 „agerent, & veniam illius poscerent. Paru
 „runt exemplò Sacerdotes alii, satiūs forta
 „se arbitrati, aliquod suæ existimationis
 „quām debitæ obedientiæ detrimentum fi
 „cere. Ego miser, quia inter Ecclesiæ Præ
 „tos eram, ideoq; videbar mihi non nihil em
 „nere supra cæteros ; tantillæ confusioni
 „imp

el uniu- „impatiens impetrare à me non potui, ut er-
icissem „torem meum publicè confitendo ac depre-
experi- „cando proderem : atque idcirco nunc ab
Beatissi- „ingressu perennis gloriæ, quæ mihi aliàs hâc
dimi- „ipsâ horâ certò destinata fuerat, iterum ad
llico- „ærumnas mortalis vitæ aliquantulùm reje-
inobe- „ctus sum. Itáne ? reponebat ad hæc Prio-
e anno rissa, nunquámne igitur Pœnitentia Sacramenta-
Dicēas lis lavacro , peccati istius maculam expurgâsti ?
erro cùmq; id non semel , sed sæpiùs à se factum
mporū esse affirmâset, illa velut stupore percita : vœ
nstitu mihi, inquietabat, tu& mihi peccatrici Domine Pa-
siax C ter ! quid ergo statuendum putem de Sacramento
equent Pœnitentia, si tibi toties eadem confitenti nondum
ab alii licuit culpæ vel unius pœnam apud Deum extin-
bserve guere ? Ad quæ Beatus Presbyter : In meso-
lum iste defectus fuit. Remissio pœna plurimum
ia , u pensanda est ex intentione pœnitentis & doloris
â ten seu contritionis magnitudine. Ego autem , quæ
issi rea mea fuit negligentia , nec gravitatem peccati mei
Parue estimatione debita ponderare studui, nec illudea,
s forta quâ oporruit animi dolentis contritione pro sacro
tionis tribunal explicavi. Vixit exinde diebus ad-
tum fa hic tribus circiter , tantóq; amariùs peccati
e Præteriti culpam luxit , quantò manifestius
hil em rigorem Divini judicii expertus fuerat. Pau-
fusioni lò ante voc prophetica vaticinatus est mor-
imp tife-

Westphalia sancta,

tiferam illam multisq; exitiosam luem , qui
Monasterium illud quasi è vestigio consecut
est ; atque ita vitam suam in pace finiens, sp
ritum operibus bonis , meritisq; plenum
manus Creatoris reddidit, die ad quam refec
Martyrologium Canisianum , 19 mensis De
cembris, sepultusq; est in eodem Monasteri
Virginum.

B. REINILDIS
Virgo & puella rusticana,
sepulta in pago Risenbeck Diœcesis
Monasteriensis.

Refertur cum titulo Beatae in fastis Westpha Re
Sanctæ olim à Ioanne Veldio concinnatis , sed n
dum editis , ad diem 30 mensis Maji. Papeb
chius in Actis Ss. ad eandem diem in ordine p
termissorum ita de illa loquitur : B. Renild ab
virgo in Risenbeck pago &c. Vitam tam
illius non adducit , siue quod hac forsan ei ad m
num non fuerit ; siue quod ejus cultum ac vene
tionem publicam non haberet satis explorata si qu
Nata est in Wester-Cappel pago Comitatus ver
cklenburgici in villa, quæ dicitur Knüppenh
horæq; circiter unius spatio distat ab Ecclesia /
pan